

Oponentský posudok

v konaní na vymenovanie za profesora (inauguračnom konaní)

doc. JUDr. Petra Lysinu, PhD.,

v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Medzinárodné právo

Úvod

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách, ako aj vyhláškou č. 246/2019 Z.z., ktorú vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, upravujúcou postup získavania titulov docent a profesor, a v súlade s vyhláškou č. 26/2023 Z.z. o sústave študijných odborov Slovenskej republiky, ako aj článkom 13 ods. 1 Zásad habilitačného a inauguračného konania na Univerzite Komenského v Bratislave, som bol menovaný za oponenta v konaní na vymenovanie za profesora doc. JUDr. Petra Lysinu, PhD. (ďalej aj „kandidát“) v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Medzinárodné právo. Toto menovanie mi bolo oznámené dňa 1. júla 2024 dekanom Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, prof. JUDr. Eduardom Burdom, PhD., na základe uznesenia Vedeckej rady Právnickej fakulty z 28. júna 2024.

V rámci tejto úlohy som si preštudoval všetky relevantné podklady týkajúce sa inauguračného konania doc. JUDr. Petra Lysinu, PhD., ako aj relevantný právny rámec, najmä „*Minimálne kritériá na získanie titulu docent a profesor na Univerzite Komenského v Bratislave*“, ktoré boli schválené Vedeckou radou Univerzity Komenského dňa 5. decembra 2022 po prerokovaní Vedeckou radou Právnickej fakulty dňa 10. novembra 2022.

Na základe týchto mne poskytnutých materiálov a predpisov som tak vypracoval predkladaný oponentský posudok vrátane v ňom zahrnutého záveru. Pri jeho vypracovaní som okrem iného vychádzal aj z nepopierateľnej skutočnosti, ktorú chcem transparentne deklarovať, že kandidáta dlhodobo osobne poznám. Disponujem teda skúsenosťami v rámci našej dlhoročnej spolupráce, ktorá vyústila nielen do viacerých spoločných publikácií, ale aj akademických debát a právnych názorov. Dovolím si tvrdiť, že disponujem tiež znalosťami o jeho vedeckej a pedagogickej činnosti sústredenej najmä na Katedre medzinárodného práva a medzinárodných vzťahov, Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde uchádzač pôsobí v oblasti širšieho rámca predmetu Medzinárodného práva súkromného, ktorému sa rovnako venujem.

1. Naplnenie kritérií týkajúcich sa pedagogickej (vzdelávacej) činnosti a tvorby študijných materiálov

Konštatujem, že kandidát splnil základné kritérium v inauguračnom konaní, ktorým je **trojročná** pedagogická činnosť po ukončení habilitačného konania, ktoré ukončil získaním titulu docent v odbore Medzinárodné právo, ktorý získal dňa 22. februára 2019 na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Predchádzajúce štúdium uchádzač absolvoval na Právnickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, kde v roku 2003 ukončil magisterské štúdium. Na svojom súčasnom pracovisku, Právnickej fakulte UK v Bratislave,

ukončil kandidát rigorózne konanie, a to v roku 2004, ako aj doktorandské štúdium v odbore medzinárodné právo v roku 2008.

V rámci svojej pedagogickej činnosti pôsobil na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia – bakalárskom, magisterskom aj doktorandskom, a to najmä na Právnickej fakulte UK v Bratislave. Nemožno nespomenúť, že istý čas kandidát pôsobil ako pedagóg aj na Trnavskej univerzite. Jeho hlavná pedagogická oblasť do dnešného dňa zahŕňa Medzinárodné právo súkromné. V tejto oblasti prirodzene pôsobí aj ako pedagóg, a to zabezpečovaním výučby niekoľkých predmetov. V rámci svojej doterajšej pedagogickej činnosti kandidát vyučoval viaceré predmety, a síce Medzinárodné právo súkromné, resp. Medzinárodné právo súkromné 1 a Medzinárodné právo súkromné 2, Medzinárodné právo procesné, Medzinárodné obchodné právo, Právo medzinárodného obchodu, Fundamentals of Private International Law and International Commercial Law, Private International Law 1, Private International Law 2, Aplikované obchodné právo, finančné právo a medzinárodné právo súkromné (zohľadnenie ekonomických súvislostí), no aj predmety s viac verejnoprávnou profiláciou ako je Medzinárodné vzťahy a iné, ktoré vyučoval v slovenčine aj v anglickom jazyku. Uvedené bezpochyby svedčí o kvalite kandidáta čo do jeho pedagogických, no nepochybne aj vedomostných zručností, nakoľko v rámci svojej praxe neopomína ani oblasti s medzinárodným právom súkromným úzko prepojené, a to právo Európskej únie a nepochybne aj medzinárodné právo verejné.

V rámci doktorandského stupňa štúdia zabezpečoval výučbu predmetov ako Medzinárodné právo súkromné – vedecké aspekty, Inštitucionálne právo EÚ a Riešenie sporov v medzinárodnom práve.

Na základe tohto stručného zhrnutia jeho **pedagogického pôsobenia** tak nemám pochybnosti o tom, že kandidát rozsahom a kvalitou zabezpečovanej výuky v plnej miere spĺňa kritériá vyžadované na získanie titulu vedecko-pedagogického titulu profesor, o ktorý sa v tomto konaní uchádza.

V rámci **práce na pedagogických publikáciách** je nutné pristaviť sa pri skutočnosti, že kandidát je autorom a vedúcim autorského kolektívu učebníc medzinárodného práva súkromného, pričom tri vydania tejto učebnice boli vysoko oceňované. Publikácia Lysina, P., Ďuriš, M, Haťapka, M., et al.: Medzinárodné právo súkromné. 2. vyd. Bratislava: C.H. Beck, 2016. 544 s. ISBN 978-80-89603-43-5, ako druhé vydanie učebnice z roku 2016 na výučbový predmet medzinárodného práva súkromného bolo odmenené v roku 2017 pamätnou medailou Právnickej fakulty UK za prínosné vedecké dielo. Nemožno nespomenúť, že publikácia je oceňovaná aj za hranicami Slovenskej republiky. V roku 2023 vyšlo tretie vydanie predmetnej učebnice, na ktorej sa, prirodzene, z veľkej miery podieľal aj kandidát, ako team leader vedeckého kolektívu autorov (viď LYSINA, P., HAŤAPKA, M., BURDOVÁ, K. a kol. Medzinárodné právo súkromné. 3.vyd. Bratislava: C. H. Beck, 2023. 592s. ISBN 978-80-8232-031-5).

Okrem uvedeného prispel kandidát aj k ďalším učebným textom a dlhodobo sa podieľa na zabezpečovaní skúšania v rámci postupových skúšok študentov, štátnych skúšok študentov. Bol častým členom rigorózných komisiách, ako aj komisií na obhajobách dizertačných prác.

V rámci tretieho – doktorandského stupňa štúdia kandidát rovnako aktívne pôsobí ako pedagóg, na dôkaz čoho slúži skutočnosť, že ako školiteľ v súčasnosti vykazuje dvoch doktorandov po

zložení dizertačnej skúšky, ako aj úspešnom obhájení dizertačnej práce. O jeho zapojení sa na rozvíjanie mladých vedcov možno ťažko pochybovať.

Na záver možno tak s prihliadnutím na uvedené konštatovať, že kandidát riadne a najmä úspešne **splnil všetky pedagogické kritériá** potrebné pre získanie vedecko-pedagogického titulu profesor.

2. Naplnenie kritérií vedeckovýskumnej činnosti

Kandidátova najmä publikačná činnosť sa vyznačuje širokým záberom v rámci odboru. Pokrýva nielen kľúčové témy medzinárodného súkromného a procesného práva, ale aj otázky, ktoré túto oblasť prepájajú s inými disciplínami, či už na úrovni európskej, medzinárodnej alebo národnej legislatívy. Kandidát spĺňa všetky kritériá potrebné pre začatie inauguračného konania, a to jednak v zmysle charakteru jeho **publikačných výstupov** (pedagogických aj vedeckých), ako aj pokiaľ ide o konkrétne výstupy, nevynímajúc monografie uchádzača, kapitoly v knihách, články v odborných časopisoch alebo zborníkoch. Tieto výstupy bezpochyby vyhovujú požiadavkám stanovených v právnom rámci „*Minimálnych kritériách na získanie titulu docent a profesor na Univerzite Komenského v Bratislave, Právnickej fakulte*“ (účinné od 6. decembra 2022, časť 2.1). V konkrétnosti možno uviesť, že vychádzajúc z jeho inauguračného spisu dokladoval kandidát komplexný a rozmanitý prehľad kvalitnej publikačnej činnosti (v počte 89 jednotiek). Z toho 11 vedeckých výstupov sa vyznačuje kategóriami A+ a A. Už snád' o to cennejším odrazom kvality jeho vedeckej, resp. publikačnej činnosti je existujúci počet 142 ohlasov na výstupy jeho vedeckej práce.

Osobitne by som si dovoľil vyzdvihnúť dielo, vedecký článok, LYSINA, P. Ochrana právneho štátu v podmienkach Európskej únie. In: *Justičná revue*. Roč. 72, č. 11 (2020), s. 1267-1297. ISSN 1335-6461, kvalita a prínos ktorého bol odmenený získaním ceny Karola Planka z rúk ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky za rok 2020.

Na tomto mieste by som chcel vyjadriť aj svoje osobné hodnotenie. Kandidátova publikačná činnosť je na veľmi vysokej úrovni, čo potvrdzujú aj pozitívne ohlasy na jeho práce, ako aj hodnotenia zahraničných expertov, ktoré sú zahrnuté v inauguračnom spise. Jeho vedecká práca má významný prínos pre rozvoj medzinárodného súkromného a procesného práva, medzinárodného práva (vrátane tzv. „európskeho“) nielen na Slovensku, ale aj v širšom kontexte. Témy, ktorým sa venuje, sú aktuálne a často diskutované vo vedeckej obci, pričom majú aj praktický dopad na právnu prax.

Dôležitosť jeho prínosu potvrdzuje aj téma jeho inauguračnej prednášky „**Cudzí prvok ako *conditio sine qua non* pre uplatnenie noriem medzinárodného práva súkromného?**“, ktorá reflektuje základné otázky týkajúce sa medzinárodného súkromného a procesného práva, najmä v súvislosti s identifikáciou a aplikáciou medzinárodného prvku.

Ďalšími dôležitými faktormi pre splnenie podmienok inauguračného konania je okrem ohlasov na jeho práce, doktorandskej vedeckej školy aj jeho aktívna účasť na riešení vedeckých projektov. Kandidát sa podieľal na viacerých projektoch, vrátane projektov VEGA, KEGA a Jean Monnet Centre of Excellence, a to na rôznych pozíciách, pričom aktuálne pôsobí ako zástupca hlavného riešiteľa alebo spolupracovník. Zúčastnil sa tiež domácich a zahraničných konferencií, kde prezentoval svoje príspevky, či už publikované, alebo nepublikované.

Na základe týchto skutočností možno uzavrieť, že kandidát úspešne splnil všetky formálne kritériá, ktoré sú požadované na udelenie titulu profesor a reflektujú jeho komplexnú, kvalitnú a prínosnú vedecko-výskumnú činnosť.

3. Naplnenie ďalších špecifických kritérií

Z hľadiska splnenia ďalších špecifických kritérií sa javí nevyhnutné zmieniť sa o skutočnosti, že kandidát predložil štyri písomné odporúčania od renomovaných zahraničných odborníkov z rôznych štátov mimo Slovenskej republiky. Tieto referencie poskytli prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc. z Právnickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe (Česká republika), prof. Dr. Beata Verschraegen, LL.M., M.E.M., MAE, z Viedenskej univerzity (Rakúsko), prof. Dr. Viktor Ladychenko, DrSc., z Národnej univerzity prírodných zdrojov a životného prostredia Ukrajiny (Kyjev, Ukrajina), a prof. Dr. Janis S. Teivans-Treinovskis z Univerzity Daugavpils v Lotyšsku. Tieto odporúčania sa jednoznačne zhodujú v skutočnosti, že uchádzač spĺňa kvalifikačné požiadavky na pozíciu profesora aj v širšom, medzinárodnom, kontexte.

S prihliadnutím na mnou v úvode zmieňované skúsenosti s uchádzačom, či už čo do jeho vedeckej, pedagogickej či osobnostnej roviny, mi nedovolí v závere môjho posudku nespomenúť, že doc. JUDr. Peter Lysina, PhD. neopomína presadzovanie svojich teoretických zručností v praktickom rozmere. Ba naopak, je aj v praxi uznávaným odborníkom v odbore medzinárodného práva, resp. medzinárodného práva súkromného. Na dôkaz uvedeného slúži samotná skutočnosť, že uchádzač niekoľko rokov pôsobil na Stálom zastúpení Slovenskej republiky pri Európskej únii v Bruseli, na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky. V súčasnosti zastáva pozíciu poradcu poslanca Európskeho parlamentu. Kiežby by poslanci – zástupcovia európskeho ľudu, mohli všetci mať poradcu takých kvalít, akými disponuje kandidát.

Na základe týchto skutočností mám za to, že je možné bez pochybností konštatovať, že kandidát úspešne splnil všetky dodatočné špecifické požiadavky potrebné na udelenie titulu profesor.

Záver

Na základe vyššie uvedených skutočností, ako riadne vymenovaný oponent inauguračného spisu, navrhujem, aby **doc. JUDr. Peter Lysina, PhD.**, po splnení všetkých potrebných procesných náležitostí v rámci inauguračného konania, **bol vymenovaný za profesora v odbore Medzinárodné právo.**

V Bratislave, dňa 27.09.2024

prof. JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, PhD.

katedra Medzinárodného práva a medzinárodných vzťahov

Univerzity Komenského, Právnickej fakulty